

Dosarul nr. 2ra-374/24
2-21184432-01-2ra-26032024-1

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

ÎNCHEIERE

01 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Pascal Vitalie, reprezentat de avocatul Coban Igor,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pascal Veronica împotriva lui Pascal Vitalie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de Pascal Vitalie împotriva Veronicăi Pascal, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana mun. Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Pascal Vitalie și s-a menținut hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 14 decembrie 2021 Pascal Veronica a depus cerere de chemare în judecată către Pascal Vitalie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii reclamanta Pascal Veronica invocată că, la data de 07 septembrie 2013 a încheiat căsătoria cu Pascal Vitalie. Din căsătorie au doi copii comuni XXXXX și XXXXX. La moment familia s-a destrămat, ei nu mai duc o gospodărie comună de câteva luni.

Solicită desfacerea căsătoriei încheiată între Pascal Veronica și Pascal Vitlie, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX – XXXXX și XXXXX – XXXXX, cu mama, Pascal Veronica, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din toate veniturile pârâtului.

La data de 24 februarie 2022 Pascal Vitalie a depus cerere de chemare în judecată reconvențională către Pascal Veronica, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, constatarea nulității contractului de donație a imobilului nr. 2348 din 29 octombrie 2015 încheiat între Pascal Vitalie și Pascal Veronica autentificat de notarul public Glușenco Ghenadie.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că tatăl copilului are aceleași drepturi în privința copilului minor. Totodată, este indubitabil și dreptul tatălui ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu acesta. Or, la stabilirea domiciliului copilului minor instanța de judecată în primul rând trebuie să țină cont de interesul suprem al copilului.

Pascal Vitalie a susținut că manifestă o grijă pronunțată față de fiicele sale, exprimată prin transportarea zilnică a acestora la grădiniță, implicarea activă în viață și educarea copiilor minori. Este angajat în câmpul muncii și beneficiază de salariu lunar, dispune de locuință, deci de toate condițiile necesare pentru îngrijirea și educarea copiilor minori .

La fel, cu referire la prevederile art. 75 alin.(1) Codul familiei, solicită încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori comuni în mărime de 1/3 din toate veniturile.

Solicită admiterea acțiunii reconvenționale, determinarea domiciliului copiilor minori cu tata, încasarea din contul Veronicăi Pascal a pensiei de întreținere în beneficiul lui Pascal Vitalie în mărime de 1/3 din toate veniturile, constatarea nulității contractului de donație a imobilului nr. 2348 din 29 octombrie 2015 încheiat între Pascal Vitalie și Pascal Veronica, autentificat de notarul public Glușenco Ghenadie.

Prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea reconvențională a fost primită pentru examinare în partea pretențiilor privind stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori. În partea pretenției privind constatarea nulității contractului de donație a imobilului acțiunea reconvențională a fost restituită (f.d.94-95).

Prin hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Pascal Veronica și s-a desfășurat căsătoria încheiată între Pascal Vitalie și Pascal Veronica. S-a determinat domiciliul copiilor minori, XXXXX cu mama, Pascal Veronica. S-a încasat din contul lui Pascal Vitalie în beneficiul Veronicăi Pascal pensia pentru întreținerea copiilor minori, XXXXX, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile acestuia, plătită lunar, începând cu data adresării cererii în judecată – 14 decembrie 2021 și până la atingerea majoratului copiilor minori. S-a încasat din contul lui Pascal Vitalie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Pascal Vitalie.

La data de 06 aprilie 2023, în termenul legal, Pascal Vitalie a declarat apel împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie respinsă integral, iar acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

Prin decizia din 22 noiembrie 2023 Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Pascal Vitalie și s-a menținut hotărârea din 16 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a menționat că, între soți nu există un acord cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, iar părțile litigante pretind la

determinarea domiciliului copiilor minori cu sine, fiind solicitată în acest sens determinarea locului de trai al copiilor și respectiv încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor de la celălalt părinte.

În cererea de apel motivat, apelantul nu a manifestat dezacord cu hotărârea instanței în partea desfacerii căsătoriei, cu toate că solicită respingerea integrală a acțiunii inițiale.

Din conținutul prevederilor art. 63 Codul familiei, instanța de apel a reținut că, unul dintre criteriile pentru determinarea domiciliului copilului minor este posibilitatea părinților de a crea condiții adecvate pentru educație.

Materialele cauzei confirmă faptul că ambii părinți, atât Pascal Veronica, cât și Pascal Vitalie, pot oferi condiții optime de trai, de dezvoltare și educare pentru copiii lor minori, întrunind condițiile de eligibilitate indicate în art. 63 din Codul familiei.

Pornind de la prevederile art.63 Cod familiei și de la jurisprudența internațională, instanța de apel a reținut că, în cazul stabilirii domiciliului copilului minor, la unul dintre părinți, după divorț, urmează a fi luate în considerație vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți, grija manifestată față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

În acest context, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la stabilirea domiciliului copiilor cu mama Veronica Pascal or, precum reiese din circumstanțele cauzei stabilite din materialele anexate la dosar, mama copiilor are posibilitatea de a acorda un nivel decent de viață acestora, mai mult ca atât, acționând în interesul major al copilului minor, luând în considerare vârsta copiilor de XXXXX, de XXXXX, dar și mai mult că acestea sunt fetițe, instanța de apel a considerat că stabilirea domiciliului la această etapă cu mama va influența pozitiv asupra dezvoltării personalității minorelor, abilităților de conduită corespunzătoare unei fete la toate etapele ei de creștere atât morala, cât și fizică.

Totodată, instanța de apel a notat și faptul că, deși domiciliul copiilor s-a stabilit cu mama, apelantul dispune de toate drepturile părintești și le poate exercita, or, acestea nu vor fi limitate.

Referitor la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, Curtea de Apel Chișinău a notat că, conform art. 75 alin. (1) din Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

Analizând conținutul normei legale precitate cât și suportul probatoriu anexat la dosar, precum și nevoile crescute impuse de necesitatea asigurării pentru minori a celor mai bune condiții pentru o dezvoltare armonioasă și pentru o bună educație, instanța de apel a apreciat că prima instanță corect a admis și pretenția reclamantei/intimate cu privire la încasarea din contul lui Pascal Vitalie în beneficiul Veronicăi Pascal a pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile acestuia/ lunar, începând cu data adresării cererii în judecată și până la atingerea majoratului copiilor minori.

La 25 martie 2024 Pascal Vitalie, reprezentat de avocatul Coban Igor, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei, iar normele de drept procedural au fost încălcate.

S-a menționat că la data de 21 noiembrie 2023 avocatul apelantului Coban Igor

a solicitat amânarea ședinței de judecată numită pentru data de 22 noiembrie 2023, acesta fiind citat pentru a se prezenta într-o altă cauză., însă instanța de apel a considerat posibilă examinarea cauzei civile în absența reprezentantului reclamantului. Astfel, instanța de apel a comis o eroare de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului Pascal Vitalie, avocatului Coban Igor, la data de 24 ianuarie 2024 (f.d. 181). Prin urmare, recursul depus la data de 25 martie 2024 este în termen.

La 08 mai 2024, în adresa intimă Pascal Veronica a fost expediată copia recursului declarat de Vitalie Pascal, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 212).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ioana Crețu este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Pascal Vitalie, reprezentat de avocatul Coban Igor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a

recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Pascal Vitalie, reprezentat de Coban Igor, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că nu pot fi admise argumentele recurentului, precum că instanța de apel a comis o eroare de drept procedural, ignorând cererea de amânare a acestuia din data de 21 noiembrie 2023, a pronunțat hotărârea în lipsa sa.

Or, materialele cauzei atestă că, anterior, ședința de judecată a fost amânată odată din motivul imposibilității prezentării la ședință a avocatului Igor Coban, iar conform art. 206 alin. (5) CPC, la solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia. Neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Ioana Crețu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Pascal Vitalie, reprezentat de avocatul Coban Igor împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 Curții de Apel Chișinău. Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi